

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено зміст фінансової стійкості підприємства та виявлені внутрішні і зовнішні чинники, які впливають на неї в сучасних умовах функціонування підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість підприємства, фінансовий потенціал, зовнішні чинники, внутрішні чинники.

Abstract

The content of the financial stability of the enterprise was studied and the internal and external factors that affect it in the modern conditions of the operation of the enterprise were identified.

Keywords: financial stability of the enterprise, financial potential, external factors, internal factors.

На сучасному етапі для української економіки, у зв'язку з продовженням тривалої виснажливої війни росії проти нашої країни, характерні кризові явища в усіх сферах діяльності, зокрема актуальною є проблема забезпечення фінансової стабільності підприємств. Без цього неможливо досягти економічної стабільності країни. На цьому фоні виникає потреба в удосконаленні управління фінансовою стійкістю підприємств, особливо щодо забезпечення захисту господарської діяльності підприємств від негативних впливів внутрішніх та зовнішніх чинників.

Фінансова стійкість є результатом забезпеченості підприємства власними фінансовими ресурсами та свідчить про високий рівень їх використання. Вона тісно пов'язана не тільки з ефективністю виробничої діяльності підприємства, але й з обсягом отриманого ним прибутку. Підприємство вважається фінансово стійким, якщо воно здатне власними коштами повністю погасити свої зобов'язання перед кредиторами та постачальниками [1]. Це означає, що кошти, вкладені підприємством у фінансово-економічну діяльність, окупаються грошовими надходженнями від неї, а отриманий прибуток забезпечує самофінансування підприємства та незалежність від зовнішніх джерел фінансування.

На фінансову стабільність впливають різноманітні внутрішні та зовнішні чинники, найважливішими з яких є [2]:

- якість виробленої продукції та її попит;
- конкурентоспроможність підприємства на ринку;
- технічний рівень виробництва;
- час кругообігу капіталу;
- ефективність економічних і фінансових операцій;
- налагодження фінансових відносин з діловими партнерами;
- ступінь ризику в процесі ведення виробничої та фінансової діяльності тощо.

Ці різноманітні чинники, які впливають на діяльність підприємства, визначають різні аспекти його фінансової стійкості.

Залежно від чинників, що впливають на господарську діяльність підприємства, розрізняють внутрішню та зовнішню фінансову стійкість підприємства.

Внутрішня фінансова стійкість підприємства відображає його потенціал і стан виробничої структури, що забезпечує стабільні результати фінансово-економічної діяльності. Основою досягнення внутрішньої стабільності підприємства є швидке та гнучке управління внутрішніми чинниками.

Зовнішня фінансова стійкість підприємства пов'язана з впливом на його господарську діяльність зовнішнього середовища, яке багато в чому залежить від ефективності макроекономічних методів регулювання ринкової економіки.

Одним із ключових елементів фінансової стійкості підприємства є наявність у його розпорядженні

фінансових ресурсів у необхідному обсязі. Така фінансова стійкість формується лише за умови ефективної діяльності підприємства та отримання прибутку. Адже саме прибуток підприємство використовує для погашення боргів банкам та іншим фінансово-кредитним установам, а також акціонерам та інвесторам. Чистий прибуток є одним з основних джерел коштів для розширення діяльності підприємства.

У сучасних умовах підприємства часто використовують позиковий капітал для залучення коштів, оскільки він дозволяє акумулювати великі фінансові ресурси для реалізації інвестиційних проєктів. Однак при залученні великих обсягів цих ресурсів підприємства несуть фінансові витрати, пов'язані зі сплатою відсотків за кредитами, тому для зміцнення стійкості підприємства необхідно визначити оптимальне співвідношення між сумою кредиту та сумою власних коштів.

До найважливіших зовнішніх чинників фінансової стійкості підприємства належать: рівень розвитку фінансових ринків, страхового бізнесу та зовнішньоекономічних зв'язків; використання відносних й абсолютних переваг міжнародного поділу праці.

Найбільший вплив на фінансову стійкість підприємства мають економічні та фінансові чинники. Вони можуть призвести до виникнення кризових явищ, банкрутства та ліквідації підприємств.

Зовнішньоекономічна політика держави також має значний вплив на фінансову стійкість підприємств, тому має бути спрямована передусім на створення сприятливих умов для українських товаровиробників на світовому ринку.

Висновок. Під фінансовою стійкістю розуміється такий стан підприємства, при якому обсяг фінансових ресурсів, що є в його розпорядженні, забезпечує йому фінансову незалежність, плато- та кредитоспроможність, а також фінансування розвитку діяльності в поточному та майбутніх періодах. Значний вплив на фінансову стійкість вітчизняних підприємств мають економічні та соціально-політичні чинники, від яких залежить якість управління доходами підприємства та структурою позикових і власних коштів. Кожному підприємству необхідно приділяти належну увагу формуванню ефективної системи управління фінансовою стабільністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковальчук Н. О., Руснак Т. В. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 11. С. 368-371.
2. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8776> (дата звернення: 08.03.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.76.

Віталій Володимирович Зянько – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Олександра Олександрівна Півторак – студентка групи МФКД-206, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: sashaostapchuk271@gmail.com

Zianko Vitalii V. – doctor of economics, Professor, Head of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Pivtorak Oleksandra O. – student of MFKD-22mz group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: sashaostapchuk271@gmail.com